

Política | Actualitzat el 30/12/2020 a les 17:07

Tancat el 17 de novembre i amb aval de la Moncloa: el pacte secret que va convertir Illa en el relleu d'Iceta

La jugada dels socialistes, gestada pel pinyol del PSC i del PSOE pel moment en què arribés la vacuna, sacseja el tauler polític del 14-F

Miquel Iceta i Salvador Illa, parlant a finals de novembre, quan la decisió ja estava presa | ACN

Pedro Sánchez, Miquel Iceta, José Luis Ábalos, Salvador Illa i, a la calculadora, Iván Redondo. Aquest és el pinyol de la *war room* on s'ha cogut a foc lent la jugada més inesperada -perquè ha arribat en temps de descompte- que ha sacsejat el tauler polític de les eleccions catalanes del 14-F. El relleu d'Iceta per situar Illa com a cap de llista del PSC

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/213761/iceta-cedeix-illa-ser-candidat-psc-generalitat?rlc=an>)

no ha estat una ocurrència precipitada. Estava presa en ferm des del 17 de novembre. La condició del president espanyol era, però, que es mantingués en secret fins a finals d'any, amb l'arribada de la vacuna. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213763/salvador-illa-ministre-vacuna-pren-timo-psc>)

Un dia abans, el 16 de novembre, Iceta es reunia discretament amb Sánchez. Sobre la taula, el primer secretari dels socialistes catalans va posar-li uns estudis de prospecció electoral encarregats pel propi partit al juliol que diagnosticaven "febleses" en el seu lideratge: la diagnosi era que el PSC creixeria, però no tant com per aspirar a la presidència de la Generalitat.

"Necessitàvem un revulsiu, una sacsejada. Un canvi de candidat si és que teníem un candidat millor. I el teníem", argumenten fons properes al primer secretari.

El mateix Iceta va ser qui va proposar a Sánchez que Illa el rellevés per trencar el que percebien com una "certa resignació" entre l'electorat, que encarava les eleccions com si tot estigués "dat i beneït". De fet, aquest canvi ja feia temps que era ben vist pel PSOE, que ja va intentar fer a Iceta president del Senat, però inicialment ell volia presentar-se per tercera i última vegada a les eleccions.

[noticia]213763[/noticia]

Amb les dades del CEO i del CIS a la mà, va desgranar que hi ha un 70% dels catalans que volen un canvi -el *leitmotiv* de la campanya dels socialistes-, però que, tanmateix, un 60% dona per fet que res canviarà. El darrer CEO també situa Illa com a quart dirigent polític més ben valorat a Catalunya, amb un 4,76, per darrere d'Oriol Junqueras (5,56), Marta Rovira (4,8) i Jaume Asens (4,78). Iceta, en canvi, obté un 3,76. El CIS també destaca Illa com a segon ministre més ben valorat del govern de Sánchez (un 4,7), per darrere de Nadia Calviño, que obté un 5, però amb un índex de notorietat molt inferior.

Amb totes aquestes dades exposades, el president i Iceta van pactar el relleu, però amb una petició inamovible de Sánchez: esperar fins a finals d'any. Volia aprovar abans els pressupostos sense cap crisi de govern pel mig i, si el calendari quadrava, esperar l'arribada de la vacuna i la posada en marxa de l'estratègia d'immunització. Seria just després quan es podria anunciar el canvi de cap de cartell lluint aquest llegat i obrir el meló de la substitució de qui, contra pronòstic, ha estat el ministre estrella durant el primer any del govern de coalició.

El ministre de Sanitat va demanar 24 hores per prendre una decisió definitiva. "Sí", va respondre l'endemà. "Només es podia fer públic el 30 de desembre. Ho sabia poca gent", detallen fonts socialistes que coneixen fil per randa de com s'ha gestat el cop d'efecte. De fet, durant tot aquest temps tant Iceta com Illa han negat públicament la possibilitat del que aquest dimecres han acabat culminant (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213767/illa-va-defensar-fins-aquest-dimarts-iceta-seria-candidat-psc?rlc=p1>) i aquest mateix dimarts la comissió de llistes del partit va aprovar la resta de la candidatura sense saber res del gir inesperat que es produiria hores després.

Durant tot aquest temps, però, la maquinària electoral del partit s'ha posat en marxa per estar preparada per a qualsevol escenari. Sobretot tenint present que ha estat en dubte si les eleccions es convocarien o no pel 14 de febrer i que el 15 de gener s'ha de revisar si es mantenen per a aquesta data. Fins i tot, Iceta ja s'havia fet la fotografia de candidat i els cartells de campanya estaven llestos per imprimir per si el pla secret s'estroncava. Finalment, però, han pogut completar la jugada i Iceta posarà fi a 21 anys com a diputat del Parlament.

"Les raons han estat estrictament electorals", reconeixen des de la cúpula del partit. "El nostre objectiu no és ser la segona força política de Catalunya. El nostre objectiu és assolir la presidència de la Generalitat", ha assegurat Iceta en la reunió de la direcció convocada d'urgència aquest migdia per formalitzar el canvi. La decisió ha estat aplaudida de forma unànime per la cúpula del PSC i també per la del PSOE. "Miquel Iceta ha estat políticament molt generós", sostenen des de Ferraz.

El futur d'Iceta: rumb a Madrid?

Què farà ara Iceta? De moment, continuarà com a primer secretari, però fonts socialistes ja donen per assegurat el seu passatge cap a Madrid. Quan Illa deixi el ministeri, Sánchez haurà d'afrontar una remodelació del govern i hi ha qui veu amb bons ulls que Iceta assumeixi la cartera de Política Territorial. De fet, tot apunta que serà Carolina Darias qui prendrà ara les regnes de Sanitat.

El PSC dona per fet que el primer objectiu del seu moviment de fitxes ja s'ha complert: els seus

rivals polítics han estat conscients des del primer moment que l'escenari ara és un altre. Per una banda, ERC rep amb certa "comoditat" la possibilitat de polaritzar amb el PSC i o amb Junts. "O Aragonès o Illa" serà un lema vàlid tant per a socialistes com per a republicans, un dels objectius dels quals serà confrontar per la gestió més enllà del conflicte territorial enquistat i exhibir-se com l'únic partit independentista amb possibilitats de guanyar. És a dir, la mateixa estratègia discursiva que els va servir per guanyar les dues eleccions espanyoles del 2019 amb el PSC en segon lloc. Caldrà veure, en aquest context, com es reubica Junts amb la seva estratègia de confrontació i "desbordament" reclamat per Carles Puigdemont.

Illa va ser un dels dirigents que van participar de l'acord entre els republicans i el PSOE per investir Pedro Sánchez com a president del govern espanyol. Al mateix temps, també va ser el negociador per tancar el pacte entre el PSC i Junts per Catalunya per governar la Diputació de Barcelona. L'aspiració dels socialistes catalans amb Illa al capdavant és augmentar les seves expectatives de guanyar les eleccions desactivant vot dels comuns i arplegant encara més suports de la bossa de Ciutadans. El "revulsiu" que buscaven esperen que es tradueixi ara en un "frec a frec" amb els republicans, com ja es va produir en els darrers comicis.

Pel que fa al conflicte amb Catalunya, Illa s'ha alineat sempre amb la tesi oficial de rebuig a la via de l'amnistia per als presos i exiliats. Sí que s'ha mostrat partidari d'estudiar la via de l'indult, que ha reivindicat que es desvinculi de les eleccions catalanes. També ha estat, de fet, membre de l'única vegada en què la taula de diàleg es va reunir el passat 26 de febrer. Ara, amb Torra inhabilitat, ell i Aragonès es tornaran a veure les cares en la pugna per la presidència de la Generalitat.